

Szociálpszichológia – BA Szóbeli Záróvizsga Témakörök Kulcsszavakkal

1. A szociálpszichológia tudománya (tárgya, axiómái, módszerei, jellegzetes témakörei, kutatási kérdései és elméletei és az alkalmazás lehetősége. A szociálpszichológia történetének legfőbb fordulópontjai és fejlődésének irányai).

Kulcsszavak:

- a szociálpszichológia axiómái, motivációs és feldolgozási alapelvei
- validitás a szociálpszichológiai kutatásban
- a kísérleti módszer jellemzői
- etikai problémák a szociálpszichológiai kutatásban
- szociálpszichológia történetének legfőbb fordulópontjai és fejlődésének irányai

2. Személyészlelés – első benyomások és alapos kiértékelés. Self – énkép, önértékelés, önszabályozás.

Kulcsszavak:

- első benyomások kialakítása
- az oktatáson alapuló mechanizmusai és torzítása
- önmagunk és mások megismerésének és értékelésének összevetése. Az ún. 'egységes self' problémája
- a pozitív önértékelés fenntartásának útjai
- célelérés: érzelmek, önszabályozás, önkontroll
- a kudarcral való megküzdés útjai

3. A csoportok észlelése – a sztereotípiák kialakulása, funkciói, megváltoztatásának lehetőségei. Társas identitás – a csoporttagság érzelmi, kognitív és viselkedéses következményei.

Kulcsszavak:

- a sztereotípiák fogalma és funkciói
- a sztereotípiák kialakulása személyes tapasztalatok és társas tanulás útján
- a sztereotípiák alkalmazása
- a sztereotípiák alkalmazásának visszaszorítása (elnyomás, kompenzáció, ellenpéldák)
- a sztereotípiák megváltoztatása a kontaktus segítségével
- társas identitás: fogalom és a kategorizáció érzelmi, kognitív és viselkedéses következményei
- a negatívan észlelt csoporthoz tartozás következményei

4. Attitűd: Fogalom, struktúra, funkció, mérés és meggyőzés

- az attitűdök fogalma, komponensei, funkciója
- az attitűdök eredete
- az attitűdök mérése
- érzelmi és kognitív hatások a meggyőzés felületes és szisztematikus útjai során
- az attitűdök meggyőzés: ellenállás a meggyőzéssel szemben

5. Az attitűd és a viselkedés kapcsolata

- az attitűd megváltoztatása cselekvésen keresztül: az önészlelés elmélet
- az attitűd megváltoztatása cselekvésen keresztül: a kognitív disszonancia elmélete
- A cselekvés megváltoztatása az attitűdökön keresztül
- az erős attitűdök a spontán hatások mögött
- a tervezett viselkedés elmélete
- a kivitelezési szándék megfogalmazásának az elmélete
- amikor a szokás erősebb hatással van a viselkedésre, mint az attitűd

6. Normák és konformitás: többségi és kisebbségi hatások. Normák és viselkedés – normaaktiváció, univerzális normák, ellenállás a normákkal való befolyásolással szemben

- a konformitás: a többségi hatás; leíró és előíró normák
- a normák funkciói; a személyes és a nyilvános konformitás
- a csoportpolarizáció, a csoportgondolkodás és a többszörös tudatlanság
- a kisebbségi befolyásolás.
- a normák, mint a társas viselkedés hatékony irányítói
- az univerzális emberi normák: a viszonzás, az elköteleződés és az engedelmesség normái
- ellenállás, elutasítás és lázadás a normák ellen: reaktancia, szisztematikus feldolgozás, kollektív cselekvés

7. Interakció és kölcsönös függés: teljesítmény a csoportban és a vezetés

- a kölcsönös függés fogalma
- a társas facilitáció
- csoportszocializáció, kiközösítés, csoportfejlődés
- csoportteljesítmény: feladattípusok, koordinációs és motivációs veszteségek
- információs technológia és csoportteljesítmény
- a csoportkohézió és a csoportteljesítmény
- vezetés: vezetéselméletek, vezetési stílusok, kontingencia
- a hatalom és a teljesítmény kapcsolata

8. A személyközi vonzalom és a szoros kapcsolatok szociálpszichológiája

- a kialakulóban lévő és az intim kapcsolatok jellegzetességeinek megkülönböztetése
- a vonzalom kialakulását befolyásoló tényezők (fizikai vonzerő, közelség, interakció, hasonlóság)
- nemi különbségek a vonzalmat és a kapcsolati elégedettséget befolyásoló tényezőkben
- kapcsolati identitás és következményei (Aron és Mtsai 1991 alapján)
- a kapcsolatok hatása a mentális egészségre
- konfliktusok a kapcsolatokban és a konstruktív konfliktusrendezés erőforrásai
- a szakítás és a magány hatásai

9. A proszociális viselkedés – a segítségnyújtás magyarázatai és befolyásolói, a segítségnyújtás fokozása. Együtműködés – a társas dilemmák és az együtműködés befolyásolói társas dilemmákban

- a proszociális viselkedés definíciója és típusai
- az empátia-altruizmus hipotézis és a negatív-állapot csökkentés modell
- a segítségnyújtást befolyásoló alapvető emberi normák
- a segítségnyújtást befolyásoló tényezők sürgős beavatkozást igénylő helyzetekben
- társas dilemmák: közösségi tulajdon és megújuló erőforrások
- az együtműködés meghatározói társas dilemmákban
- a proszociális viselkedés erősítése a társadalomban

10. Az agresszív viselkedés – az agressziót magyarázó elméletek és az agresszió csökkentésének lehetőségei. Konfliktusok – a konfliktusok okai, a konfliktusok feloldásának, kezelésének lehetőségei

- az agresszió magyarázata az evolúciós, az ösztön-alapú, a frusztráció-agresszió hipotézissel élő, a klasszikus kondicionálással magyarázó, valamint a társas tanulásra apelláló gondolkodási keretekben
- a csoportközi konfliktusok: konfliktuselméletek
- az érzelmek, a gondolkodás és a viselkedés konfliktusokban
- a személyközi és a csoportközi konfliktusok és az agresszió csökkentése